

Svar på skriftligt spörsmål SSS 272/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om Finlands förändrade linje när det gäller att främja utläggning av asylprocesser på EU-nivå

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 272/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Inka Hopsu /gröna:

Hurdana bedömningar av de mänskliga rättigheterna och hurdan avvägning av internationella avtal har regeringen gjort vid beredningen av målet att utlokalisera asylprocessen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Statsrådets mål för förhandspåverkan under nästa EU-valperiod 2024–2029 är att Finland ska främja samarbetet med tredjeländer på EU-nivå. Målet är att dämpa migrationstrycket och förebygga människosmuggling. Finland ska på ett konstruktivt sätt främja åtgärder på EU-nivå som utvecklar möjligheterna att genomföra asylprocessen och erbjuda internationellt skydd i trygga tredjeländer. I enlighet med regeringsprogrammet iakttar Finland i sin migrationspolitik människorättskonventioner och andra internationella överenskommelser, skyldigheterna enligt EU-lagstiftningen och rättsstatsprincipen. Finland främjar och stöder också initiativ på EU-nivå bland annat för att fastställa säkra tredjeländer både i asylprocessen och vid återsändande.

Regeringen följer noggrant andra länders planer beträffande genomförande av asylprocessen i tredjeländer. I Storbritannien håller man som bäst på att förbereda den så kallade Rwanda-modellen. Systemet för att genomföra asylprocessen och erbjuda skydd i ett tredjeland har enligt ett avgörande från högsta domstolen i Storbritannien ansetts vara förenligt med både nationell lagstiftning och internationella avtal. Ett problem var dock överföringen till just Rwanda, som för närvarande inte ansågs kunna garantera att förbudet mot tillbakasändning inte kränks. Förutom Storbritannien planerar också många EU-länder att genomföra asylprocessen i tredjeländer. Italien har ingått ett avtal med Albanien om förflyttning av asylsökande som räddats på internationellt vatten till Albanien under asylprocessen. Detta genomförs inom ramen för italiensk juridisktion och lagstiftning i Albanien. Albanien högsta domstol har godkänt detta arrangemang och även Europeiska kommissionen har preliminärt ansett att denna typ av arrangemang är förenligt med EU-rätten och internationell rätt. Den tyska regeringen har å sin sida beslutat att göra en utredning om genomförande av asylprocessen i tredjeländer, och Österrike har ingått ett samarbetsavtal med Storbritannien för att förbereda ett arrangemang som motsvarar Rwanda-modellen.

Om vårt mål för EU-påverkan uppfylls utarbetar kommissionen ett förslag till arrangemang som följer EU-lagstiftningen och internationella avtal.

Helsingfors 23.2.2024

Inrikesminister Mari Rantanen